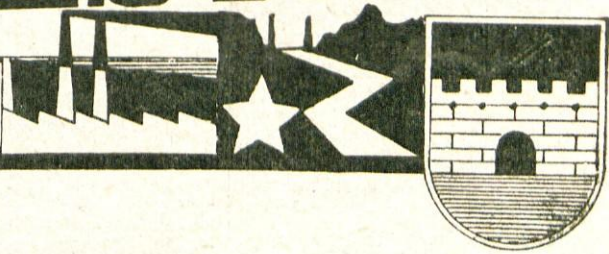

TRŽIŠKI VESTNIK

LETO IV.

Tržič, 1. aprila 1955

Št. 7

Uradni odloki LOMO

Na podlagi 32. člena in 17. točke 78. člena zakona o ljudskih odb. mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19-90-52) ter 2. člena temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (Uradni list FLRJ, št. 51-426/53) je ljudski odbor mestne občine Tržič na seji dne 20. januarja 1955 sprejel

ODLOČBO

o ustanovitvi zdravstvenega doma v Tržiču

1

Ustanovi se zdravstveni dom v Tržiču kot finančno samostojen zdravstveni zavod.

Ime zavoda je: Zdravstveni dom v Tržiču.

Sedež zavoda je v Tržiču.

2

V organizacijski sestavi zdravstvenega doma v Tržiču spadajo tele dosedanje organizacijske enote okrajnega zdravstvenega doma Kranj, ki je prenehal po odločbi okrajnega ljudskega odbora Kranj dne 29. decembra 1954, št. 8428/1-54: splošna in zobna ambulanta v Tržiču ter dežji dispanzerji in posvetovalnice za matere in otroke v Tržiču, Križah in Kovorju.

3

Zdravstveni dom v Tržiču ima nalogo, nuditi prebivalstvu mestne občine Tržič zdravstveno varstvo s tem, da zdravi in preprečuje bolezni.

4

V skladu z odločbo okrajnega ljudskega odbora Kranj o

ukinitvi okrajnega zdravstvenega doma Kranj z dne 29. decembra 1954, št. 8428/1-54, ima zdravstveni v Tržiču pravico, gospodariti s premoženjem, ki so ga doslej uporabljale organizacijske enote ukinjenega okrajnega zdravstvenega doma Kranj, našteje v 2 točki te odločbe. To premoženje obsega: zgradbo z inventarjem in instrumentarijem dečjega dispanzerja v Tržiču ter inventar in instrumentarij splošne in zobne ambulante v Tržiču.

5

Zdravstveni dom ima tele sklade:

sklad za nagrade delavcev in uslužbencev,

sklad za lastne investicije,

sklad za amortizacijo.

6

Zdravstveni dom v Tržiču upravlja upravni odbor, ki ima skupaj z upravnikom 9 članov.

Člane upravnega odbora in upravnika doma imenuje ljudski odbor mestne občine Tržič.

Upravnik mora biti zdravnik.

7

Za zadeve in naloge doma je pristojen svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LO MO Tržič.

8

Ta odločba velja takoj, uporablja pa se od 1. januarja 1955.

Tržič, dne 20. januarja 1955

Predsednik LO MO:
Lovro Cerar l. r.

Ljudski odbor mestne občine Tržič je po poprejšnjem zaslišanju trgovinske, obrtne in gostinske zbornice na podlagi 23. in 117. člena ter 2. točke zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS, št. 19/1952), 66. člena uredbe o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah (Uradni list FLRJ, št. 56/1953), 48. člena uredbe o gostinskih podjetjih in gostiščih (Uradni list FLRJ, št. 6/54) ter 25. člena uredbe o obrtnih delavnicah (Uradni list FLRJ, št. 5/54) na seji dne 20. januarja 1955 sprejel

ODLOK

o poslovalnem času trgovinskih in gostinskih poslovalnic ter obrtnih delavnic in obrtnih podjetij v mestni občini Tržič

I. Splošne določbe

1

Poslovalni čas trg., gostinskih in obrtnih obratov določa

prošnja vložena vsaj 3 dni prej in so plačane vse predpisane takse.

3

Tajništvo sveta za gospodarstvo LO MO Tržič sme dovoliti v izjemnih primerih (kot so na primer inventure, razni popisi, adaptacije in podobno), če je to nujno potrebno, da se obrat zapre med obratovnim časom. Prav tako sme za priznane državne praznike in ob posebnih prireditvah ter izrednih prilikah določiti za določen kraj ali določene vrste trgovskih ali gostinskih obratov drugačen najkrajši poslovalni čas, kot je predpisan s tem odlokom, vendar največ za 6 dni.

4

Obrat mora na vidnem mestu objaviti, če je obrat zaprt zaradi izjemnega dovoljenja. V tako izjavo je napisati, kdo je dal dovoljenje, za katero dobo, ter številko in datum izdanega dovoljenja.

5

Kot poletni čas po tem odloku se šteje čas od 1. maja do 30. septembra, kot zimski čas pa čas od 1. oktobra do 30. aprila.

II. Poslovalni čas ob delavnikih

A. V trgovskih poslovalnicah

6

Trgovske poslovalnice v območju LO MO Tržič (če za posamezne vrste poslovalnic ni drugače določeno) morajo biti odprta ne glede na letni čas:

Od ponedeljka do vštete petka od 8.—12. ure in od 14.—17. ure,

ob sobotah od 8. do 13. ure.

Ob sobotah popoldne mora vsako od trgovskih podjetij imeti odprto v mestu (Tržič, v Križah, Sebenjah in Jelendvoru) po eno specerijsko poslovalnico od 14.—17. ure, zato pa sme biti taka poslovalnica zaprta prihodnji četrtek popoldne. Delikatesna trgovina v Tržiču je odprta vsak delavnik kot specerijske trgovine in tudi v soboto popoldne kot specerijska, zato pa je v četrtek popoldne zaprta.

7

Za naslednje trgovske poslovalnice se določa minimalni poslovalni čas in morajo biti odprte:

a) prodajalne svežega in suhega mesa in rib ne glede na letni čas;

od ponedeljka do vštete petka od 7.—11. in od 14.—17. ure,

ob sobotah od 6.—11. in od 14.—18. ure;

b) prodajalne sadja, zelenjave in poljskih pridelkov:

v poletnem času: vsak delavnik od 7. do 12. in od 14. do 17. ure;

v zimskem času: vsak delavnik od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure;

c) prodajalne kruha in mleka ter mlečnih izdelkov ne glede na letni čas vsak delavnik od 7. do 12. in od 14. do 17. ure, vendar smejo prodajalne mleka zapreti poslovalnice takoj, ko razprodajo mleko in mlečne izdelke (maslo in sveži sir);

č) slaščičarne ne glede na letni čas vsak delavnik nepretrgoma od 7. do 20. ure;

d) trafike in prodajalne časopisov vsak delavnik

v poletnem času: od 7.—12. in od 14. do 17. ure;

v zimskem času: od 8. do 12. in od 14. do 17. ure.

e) lekarna: ne glede na letni čas vsak delavnik od 8. do 12. in od 15. do 18. ure.

Lekarna mora imeti dežurno službo po predpisih, ki jih izda sanitarna inšpekcija.

B. V gostinskih poslovalnicah:

8

Poslovalni čas gostinskih obratov ne glede na letni čas:

Vse dni v tednu razen sobote in nedelje

Minimalni poslov. čas	Maksimalni poslov. čas
-----------------------	------------------------

a) gostilne na splošno	7—23	6—23
b) kavarne in nočni lokali	7—24	6—24
c) bifeji in okrepčevalnice	7—20	7—21

Ob sobotah in nedeljah, na dan pred državnim in od države priznanim praznikom ali priznani praznik

Minimalni poslov. čas	Maksimalni poslov. čas
-----------------------	------------------------

a) gostilne na splošno	7—23	6—24
b) kavarne in nočni lokali	7—20	6—2
naslednjega dne		
c) bifeji in okrepčevalnice	7—21	7—22

Vsak gostinski obrat mora imeti na vidnem mestu napis, od katere in do katere ure je obrat odprt.

Gostinske poslovalnice ob železniških in avtobusnih postajah smejo pričeti obratovati tudi izven maksimalnega poslovalnega časa, in sicer pol ure pred odhodom vlaka oziroma avtobusa in morajo obratovati pol ure po prihodu vlaka oziroma avtobusa.

Gostinske poslovalnice in kavarne smejo 30. aprila, 1. maja, 21. julija, 28. in 29. novembra, 31. decembra in na občinski praznik podaljšati obratovni čas do 5. ure zjutraj prihodnjega dne.

9

Gostinske poslovalnice ne smejo po času, dožóčenem v poprejšnjih členih, postreči ne s pijačo, ne z jedili, poslovne prostore pa morajo izprazniti in zapreti najpozneje četrto ure po tem času.

10

Dovoljene igre, n. pr. balinarje, kegljanje in podobno, se smejo igrati na prostem do 22. ure.

Če se take igre igrajo v zaprtih prostorih in se ne motijo gostje ali sosede, omejitev po 1. stavku tega člena ne velja, vendar se morajo igre končati do dovoljenega maksimalnega poslovalnega časa.

11

Svet za gospodarstvo LO MO Tržič sme zaradi čiščenja lokala in odpočitka osebja dovoliti, da gostinske poslovalnice izmenoma en dan v tednu ne obratujejo. Turnus mora biti pisмено izročen vsem poslovalnicam in razobešen na vidnem mestu v obratu. Restavracija hotela »Pošta« v Tržiču, hotelskemu obratu in kavarni in gostinskemu obratom ob kolozdvorih se ne more dovoliti dela prost dan.

V obrtnih delavnicah in podjetjih

12

Obrtne delavnice oziroma podjetja, ki poslujejo neposredno z naročniki (urar, radiomehanika, fotoatelj), so odprte kakor trgovinske poslovalnice in tudi v soboto popoldne.

13

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka pa morajo biti odprti:

a) brivski in frizerski obrati ne glede na letni čas od torka do vštete sobote od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. V ponedeljkih so ti obrati zaprti, razen ene dežurne poslovalnice, ki mora obratovati v predpisanim poslovalnem času. Turnus dežurne službe predložijo brivci svetu za gospodarstvo LO MO Tržič v potrditev. Ob ponedeljkih zaprte poslovalnice morajo na vidnih vratih imeti napis, katera brivnica ima dežurno službo. Ob sobotah in dnevih pred prazniki, priznanimi od države, se sme popoldne poslovalni čas podaljšati za dve uri;

b) za avtomobilsko servisno postajo oziroma bencinsko črpalko velja poslovalni čas: poleti nepretrgoma od 6. do 18. ure, v ostalem letnem času pa, kakor sklene delovni kolektiv.

III. Poslovalni čas ob nedeljah, državnih in od države priznanih praznikih

14

Ob nedeljah in državnih ter od države priznanih praznikih smejo biti vse trgovske poslovalnice in obrtne delavnice podjetja zaprte.

Odprte morajo biti ne glede na letni čas:

a) prodajalne mleka in mlečnih izdelkov od 7. do 10. ure, smejo pa prodajalne mleka zaprti poslovalnice takoj, ko prodajo mleko, maslo in sveži sir, b) prodajalne sadja in zelenjave od 7. do 10. ure,

c) slaščičarne kakor ob delavnicah,

č) trafikle in prodajalne časopisov od 9. do 11. ure.

15

Gostinske poslovalnice poslujejo ob nedeljah in državnih ter od države priznanih praznikih, upoštevajoč 9. do 12. člen tega odloka.

IV. Kazenske določbe

16

Kršitev določbe o maksimalnem oziroma o minimalnem času se kaznuje po uredbi o trgovanju, uredbi o obrtnih delavnicah in uredbi o gostinskih podjetjih in gostilnicah. Če je gostinska poslovalnica odprta v času, ko bi ne smela biti odprta, se tak prekršek kaznuje z denarno kaznijo do 2000 dinarjev. Kazen izreče komisija za prekrške pri ljudskem odboru mestne občine Tržič.

17

V uveljavitvijo tega odloka prenehajo veljati dosedanji predpisi o obratovalnem času trgovskih in gostinskih ter obrtnih delavnic in podjetij v mestni občini Tržič.

18

Ta odlok velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

Št. 124/9

Tržič, dne 20. januarja 1955.

Predsednik LO MO:

Lovro Cerar l. r.

Ustanovni občni zbor Občinske gasilske zveze v Tržiču

V nedeljo, dne 20. marca je bil v Tržiču ustanovni občni zbor Občinske gasilske zveze. Tega zbora so se poleg voljenih delegatov /prostovoljnih gasilskih društev iz območja tržiške občine udeležili še zastopnik Gorenjske gasilske zveze tov. Metod Rotar iz Kranja, zastopnik LOMO Tržič tov. Karel Kravcar ter zastopniki podjetij, ustanov in množičnih organizacij iz Tržiča.

Zborovanje je prišel tovariš Anton Dornig, ki je v uvodnih besedah pojasnil pomen sklicanja ustanovnega občnega zbora občinske gasilske zveze za občino Tržič. Poudaril je, da se sedaj v dobi priprav za reorganizacijo naše uprave — osnovanja komun — izvede tudi reorganizacija gasilstva na Gorenjskem. Zato je nujno, da se za teritorij mestne občine Tržič ustanovi občinska gasilska zveza s sedežem v Tržiču.

Delovni predsednik tov. Milan Valjavec, ki je nadalje vodil delo občnega zbora, je pozval člane iniciativnega odbora, da so podali svoja poročila. Poročila o delu tega odbora sta podala tov. Kristijan Kokalj in Viktor Dornig. Poročevalca sta v svojih poročilih prikazala pomen in bodoče naloge gasilskih društev, gasilske organizacije sploh, zlasti z jezirom na novo reorganizacijo upravnih enot — bodočih komun. Občinska gasilska zveza za občino Tržič bi imela 4 sektorje in to: Tržič, Bistrico, Križe in Slap - Dolino. Gasilska formacija v okviru Občinske gasilske zveze bi bila brigada. Po sedanjem stanju ima občinska gasilska zveza 15 gasilskih društev in to: 11 prostovoljnih gasilskih društev (PGD) in 4 prostovoljna industrijska gasil. društva (PIGD). Številno članstva občinske gasilske zveze pa naslednje:

operativnih članov	449
operativnih članic	107
operativnih mladincev	52
operativnih mladink	8
pionirjev	127
aktivnih članov	87
podpornih članov	548

Skupaj 1376

Nadalje so podali poročila še tov. Rozi Penko, ki je govorila o ženskem članstvu v gasilski organizaciji, dalje Ludvik Stalc, ki je podal predlog proračuna obč. gasilske zveze za leto 1955 ter Mirko Mežek, ki je govoril o pripravah za gorenjski gasilski festival, ki bo v Kranju konec meseca maja.

Po vsestranski razpravi, ki je sledila poročilom in v kateri so sodelovali številni delegati in gostje, je bila soglasno izglasovana ustanovitev občinske gasilske zveze za občino Tržič, izvoljen upravni in nadzorni odbor obč. gas. zveze ter sprejet proračun za leto 1955.

Končno so bili soglasno sprejeti naslednji sklepi:

1. Vsa prostovoljna gasilska društva so obvezna izvršiti tečaj za izprašane gasilce. To velja za tiste člane, ki še nimajo

čina izprašanega gasilca, pa so vstopili v gasilsko organizacijo do konca leta 1954.

2. Naroča se štabu, da skrbno pretrese predstoječo reorganizacijo po operativni liniji, kakor tudi s tem v zvezi kadrovska vprašanja ter vpelje inštruktorško službo.

3. Oprema naj bo v skladu s kategorizacijo. Vsak primer malomarnosti in neodgovornosti pa naj se v skladu s pravili kaznuje.

4. Prosvetnim oblastem se priporoča, naj bi prosvetni delavci v šolah pri moralni vzgoji enkrat mesečno govorili tudi o gasilstvu in njegovih nalogah ter o odnosu mladine do splošno ljudskega premoženja.

5. Upravni odbor ObGZ naj stopi v stik s Kmetijskimi združenji zaradi podpore gasilskim društvom.

6. Upravni odbor ObGZ naj se prizadeva za čim večje vključevanje mladega kadra v gasilske vrste.

7. Vse objave in navodila društvom naj ObGZ objavlja v listu »Tržiški vestnik«.

Iz okoliških vasi Proslava dneva žena v Puterhofu

Zene so 12. marca dostojno in obenem lepo proslavile mednarodni praznik žena.

Proslava, pri kateri so sodelovale tudi ostale množične organizacije ter šolski otroci, je bila res izredno lepa. Četudi skromne, so točke, ki so jih tako sproščeno in domače izvajali šolski otroci in moški oktet, mnogo pripomogle k vesemu razpoloženju prisotnih.

Po proslavi sta vesela godca popeljala številne moške in žene v »svet ritmov in melodij«. Sindikat gozdnih delavcev pa je žene tudi bogato pogostil. Zabava, vesela in intimno domača, kateri sta pripomogla do polnega izraza še skromen srečlov in srčni valček, je trajala do jutra.

Zelimo, da bi žene s čim podobnim presenetile Puterhof še kdaj!

Zbor volivcev v Puterhofu

Zbor volivcev, ki je bil v nedeljo, 13. marca v Puterhofu je spet razgalil vse, že z zadnjega zbora volivcev znane reče in težave, katerih, kot ste brali v Tržiškem vestniku v jeseni, ni malo. Do zdaj so upravičena zahteve Puterhofcev naletele pri LOMO vedno na gluha ušesa. Za letos pa upamo, da bomo v Puterhofu dobili vsaj nepogrešljiv električni tok.

Dopisujte

v »Tržiški vestnik«

Gripa tudi Tržiču ni prizanesla

Epidemija gripe, ki se širi po raznih deželah že nekaj mesecev, tudi Tržiču ni prizanesla. Posamezni primeri obolenja so se pokazali najprej med šolsko mladino v začetku marca. Ker je bolezen zelo nalezljiva — širi se s kapljično infekcijo — se je v šolah hitro širila in zavzela tod sredi marca največji obseg. V nekaterih razredih na gimnaziji je zbolelo polovico dijakov in so morali prizadeh

razredi začasno prekiniti s poukom. Medtem pa, ko je gripa med šolsko mladino že prenehala razsajati, se je v zadnji tretjini meseca razpasla tudi med odraslimi. Tako obratna ambulanta v BPT kot splošna ambulanta sta dnevno intervenirali v kakih sto primerih obolenja.

Na srečo je letos nastopala bolzen v milejši obliki in večinoma brez komplikacij.

NAROČNIKE »TRŽIŠKEGA VESTNIKA«, TAKO POSAMEZNIKE KAKOR TUDI ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA, KI SO NA DOLGU Z NAROČNINO, LEPO PROSIMO, DA NAM ZAOSTALO NAROČNINO ČIMPREJ NAKAŽEJO, SICER BOMO SMATRALI, DA NA NADALJNJE PREJEMANJE LISTA VEČ NE REFLEKTIRAJO.

UPRAVA »TRŽIŠKEGA VESTNIKA«

Ing. M. Šter:

CESTA TRŽIČ—JEZERSKO

O gospodarski in turistični važnosti te ceste smo že večkrat pisali, a ne bo odveč, če objavljamo danes podroben tehnični opis ceste.

Splošno: Z zgraditvijo Cankarjeve ceste je dobil Tržič paralelno cesto skozi Tržič, istočasno pa je bil položen temelj za avtoprivoz v Puterhof — Medvode ter tudi v Lom. Vzporredno s tem je bila z Jezerske strani v letih 1946 — 1949 rekonstruirana cesta od Kanonirja do Dola in dalje do Podstoržiča v skupni dolžini 4 km. Tada je vzklikal zamisel, da se ta dva odcepa cest, to je Tržič — Lom v dolžini 7 km in Kanonir — Podstoržič v dolžini 4 km povežeta z zgraditvijo gorske ceste preko Javorniškega sedla v skupni dolžini 8 km. S tem bi se cesta Tržič — Jezersko preko Javorniškega sedla na Jezersko skrajšala za celih 20 km, kajti dolžina ceste Tržič—Preddvor znaša 20 km, Preddvor—Jezersko 25 km, skupaj 45 km, medtem ko bi znašala dolžina ceste Tržič—Kanonir 22 km in Kanonir—Jezersko 3 km, skupaj torej 25 km.

Cesto Tržič—Lom bi bilo treba zaradi prevelike strmine preložiti samo od Krvina v smeri proti Lomu v dolžini 1 km in rekonstruirati cesto na določenih mestih do Gornjega Loma. Od tam pelje dobro uporabna cesta v dolžini 3 km v blagem nagibu do Robidovega kopišča, kjer preide sedanja cesta v kolosek 1,5 m širine ter se mestoma strmo dviga proti planinskemu domu pod Storžičem. S smerjo te poti je podana v glavnem že smer ceste do Doma pod Storžičem. Cesta bi se držala 1,5 km potoka Lomščice, na zadnjem km pa bi se v 6 serpentinah dvigala z 10—12% vzponom in prišla na ravnino pred Domom. Celokupna dolžina od Robidovega kopišča do Doma bi znašala 2,5 km. Višinska razlika je 348 m in povprečni vzpon bi znašal 9,9%. Zgraditev ceste ne bi delala nobenih težav, kajti svet je suh in ne prestrm. Kamenine so pretežno apnenaste, diluvialne formacije. Za te formacije so značilne ledeniške groblje in z manjšimi in večjimi skalami in peskom pokrit svet. Za popisavanje cest imamo več kamolomov tega diluvialnega pejska tik ob sedanji cesti. Ta pesek je zelo dober za nasipavanje, tako da je za gradbeni in nasipni material preskrbljeno. Nevarnosti zaradi velike vode ni nobene, ker je svet pokrit z gozdovi. Regulirati bo treba samo dva pritoka, ki se stekata v Lomščico in sta hudourniškega karakterja. Delovna sila bi se dobila med domačini — Lomljani, ki so usposobili že sedanjo cesto v dolžini 7 km za promet z vozmi in celo kamioni v letih 1921 in 1941. Imajo celo svojega gradbenega vodjo, ki je vodil v omenjenih letih gradbene iposle.

Ekonomska utemeljitev za zgraditev ceste

Približno 1500 ha gozdne površine v lomski okolici bo gravitiralo na to cesto; od tega

odpade na državne gozdove 300 ha, nekaj na kmetijske zadruge in ostalo na privatnike. Lomljani se preživljajo pretežno s sečnjo, spravišom in vožnjo lesa. Dokler je bilo dosti dela v državnih gozdovih, so bili zaposleni pri Gozdni upravi v Tržiču, sedaj pa so prisiljeni iskati zaposlitve v tovarnah in delno še v lastnih gozdovih.

Gozdovi sami so precej izkoriščeni, tako da pride na en ha ca 100 kub. metrov lesa. Večinoma so tu iglavci, posebno na južni strani, medtem ko so na severni strani mešani gozdovi (smreke, jelke in bukve). Gozdove, posebno smrekove monokulture, najdemo na bivših pašnikih in livadah. Zahteva po izboljšanju gozdov in pravilnem izkoriščanju sortimentov je rodila tudi zahtevo po izboljšanju prometnih naprav. Zato je najvažnejša pomoč gozdovom, da se zgradi cesta, po kateri se bo prevažal ves napaden les, pa tudi vejevje, lubje, drvači itd. Ako podčrtamo, da odpade na področju tržiške občine na 1000 ha samo 4 km gozdnih cest, medtem ko odpade na področju Gozdnega gospodarstva Bled 10 km, v Švici pa 3 do 5 krat več, ugotavljamo nujnost potrebe po gradnji gozdnih cest. Hlodevina nad 4 m dolžine se po sedanjih poteh in cestah ne more izvažati iz gozda; s tem pa nastopajo izgube zaradi razlik v vrednosti dolžinske hlodevine in 4 metrske hlodevine; kajti dolgo hlodevino je lažje prilagoditi tržnim zahtevam in s tem ubraniti zmanjšanje na materialu.

Pogozdovanj je bilo v primeri z eksploatacijo gozdov premalo. Osnovati bo treba višinske drevesnice v svrhu pogozdovanja višjih predelov. Tudi nogi gozdov se je posvečalo premalo pažnje, to vse iz razlogov, ker se pri čiščenju napaden material ni mogel vnovčiti. O konverziji smrekovih kultur kakor tudi o melioracijah doslej ni bilo govora. Vse te hibe v gozdarstvu bo lažje odstranjevati, ko bo zgrajena cesta.

Kakor je rečeno, bi na to cesto gravitirali lomljanski gozdovi v površini cca 1500 ha. Od te ceste bi bili najvažnejši sledači odcepi: sankarska pot z enakomernim vzponom v smeri proti Konjščici, Javorniku na Poljane, med tem ko bi glavna pot vodila od Javorniškega sedla na planino Javornik. Ta pot je že sedaj dobro izpeljana ter je potrebna samo delna rekonstrukcija. S temi potmi bi bil zajet ves gozdni kompleks lomljanskega področja. Od Javorniškega sedla bi vodila cesta pod vzhodnimi stenami Storžiča, kjer so skladi apnenca dolomita in porfirja. V treh serpentinah bi se cesta spustila v dolmino ter se spojila z že obstoječo cesto Kanonir — Podstoržič. Izkoriščanje gozdov, ki so v splošnem vsi državni ter jih upravlja Gozdno gospodarstvo Kranj — odnosno GU Preddvor, so v gornji tretjini trase ceste varovalni gozdovi, v spodnjih dveh tretjinah pa smrekovi in jelovi gozdovi. Na ta del ceste, to je od Javorniškega sedla do priključitva na

že obstoječo cesto bi gravitiralo najmanj 500 ha gozdov, ki so mogoče izkoriščeni zaradi sedaj odročne lege kot v bližnjih predelih. Samo v tej smeri je mogoče izpeljati cesto, to pa iz razloga, ker so drugod glinasta mokra tla, neprikladna za gradnjo ceste. Mogoče bo izpeljati samo dovozna pota do te ceste ter s tem zajeti večje površine gozdov. Vsekakor bo treba napraviti na tej strani več variant ter izbrati najprikladnejšo, imajoč v vidu vse gozdarske momente.

Planšarstvo: Planina Javornik je ena najlepših planinskih pašnikov, kjer se v poletnih mesecih pase več sto glav goveje živine. Sanacija pašnikov in izkoriščanje mlečnih proizvodov pa je ostalo zaradi težke dostopnosti planine samo v načrtu. Cesta do Javorniškega sedla bi odprla možnost za aktivno planšarsko dejavnost v kmetijski zadruzi, kajti po cesti bi bil možen dovoz gnojil in drugega materiala, istočasno pa tudi odvoz mlečnih proizvodov, katere bi kmetijska zadruga lahko oddajala že takoj v Domu pod Storžičem ter industrijskemu mestu Tržič.

Turizem: Pod Storžičem je bila pred dvema letoma zgrajena dvonadstropna planinska stavba »Dom pod Storžičem« v nadmorski višini 1100 m. Ta planinska postojanka je zaradi neenakomernega dotoka tu-

ristov nerentabilna. Medtem ko v Tržiču primanjkuje ležišč, more v Domu pod Storžičem prenočiti 150 oseb. Zato bi bila prva naloga, da se usposobi cesta do tega doma za avtomobilski promet, s čimer bi dom služil kot prva odpomoč pri prebrodžitvi turistične stanovanjske krize, prav posebno v času različnih športnih prireditav, ki so vsako leto po večkrat na programu. Ker je vsa vasica Lom z okolice že sama turistični kraj, kamor bodo radi prihajali turisti, ko bodo prvič posetili to visokogorsko vas, ki je obenem za Ljubljance najbližja visokogorska vas, je pričakovati velikega razmaha turizma v tem predelu. Važnost zgraditve gorske ceste Tržič—Jezersko je tudi v tem, da bo turist z Jezerskega do Bleda prišel v najkrajšem času in pri tem skozi pestre predele od Savinjskih alp — Karavank do podnožja Julijskih Alp. Lahko trdimo, da bi bila cesta Jezersko — Lom — Tržič in njeno nadaljevanje pod gorami, cesta Tržič — Begunje — Bled ena najlepših alpskih cest v Sloveniji.

Strateški pomen ceste: Že sama povezava dveh tranzitnih cest, to je cesta čez Jezerski in Ljubeljski prelaz po najkrajši poti, dokazuje strateški pomen te projektirane ceste. Cesta bo maskirana od Tržiča do Javorniškega sedla, od ta pa v ca 1 km dolžine izpostavljena pogledu z Jezerske vrha, nato pa zopet maskirana od Kanonirja, medtem ko sta obe cesti, Ljubeljska in Jezerska, odprti. Vzpon ceste pa je več potnikov izjema kot na Ljubeljski cesti.

Spomini na Poreč

Kmalu bomo spet začeli delati načrte za izlete. Ti-le spomini bodo gotovo marsikoga zvalili na morje...

22. avgust 1953 ob treh zjutraj. Jutro je bilo mirno, na jasnem nebu pa so zvezde občudovale zbirajoče se Tržičane, hiteče proti prostoru pred Turističnim društvom. Kam neki gre to malo, mlado in odraslo? »V Poreč!« bi ti vsak izmed njih vesel odgovoril, ko bi se mogel pogovoriti z njimi. Čas odhoda je bil določen za 3.30. V nekaj minutah smo se spoznali videč, da je to skupina izletnikov, v kateri se bo vsakdo pred vsakomer čutil sproščene. Jutranjo tišino je pretrgalo drdranje avtobusa in razgibalo že porazdeljene skupinice. V miru in redu smo posedli svoja mesta in do minute natančno smo zapustili Tržič, želeč mu srečno svidenje. V Pristavi, zatem pa še na Zlatem polju pri Kranju smo sprejeli medse se dve veselici družinici. Vožnja do Ljubljane je zaradi že znane pokrajine zazibala tega in onega potnika, da je nadoknadi nekaj spanja. V Ljubljani na Tržaški cesti se je avto ustavil. Kraj je bil primeren za »usluge« in nekaj malčkov je pohitelo za grmič. Ta postanek je zbudil tišino, ki so od Kranja do Ljubljane potovali v spčem stanju (a jim vodja potovanja kljub temu ni zaračunal spalnega vo-

za). Ker pa nismo šteli, koliko malčkov se je skrilo za grmičke, smo mislili, da smo vsi že skupaj, ko so se malčki večidel vrnili v avto. Zaprli smo vrata in stroj je zabrel. Tedaj pa se izza grmička prikaže mali »Mako«, držeč hlačke v rokah, teče in kliče: »Počakajte!« No, sreča, da ga je več potnikov zagledalo in prihranilo nam povratek, če bi ga kasneje pogrešili, njemu pa menda precej solz in strahu. Prisrčen smeh je pozivil in razgibal razpoloženje.

Pot od Ljubljane do Vrhnik nam je hitro minila, saj je »letka« Dorca pridno »menjavala plošče« zdaj narodnih, zdaj saljivih pesmic. Vožnja je bila polna užitek. Kako pa tudi ne? Nova, široka, v vseh ozirih moderno grajena cesta, ki veže Dunaj preko Maribora s Trstom, narejena po vojni, je uspeh in ponos naših delavcev. Izza Vrhnik se dviga cesta po lepo izpeljanih serpentinah, tako da si komaj moreš predstavljati, kdaj se je avto povzpел na to višino. Nekaj časa se vozimo še po ravnini, da se naš konjiček oddahne, nato pa se prične cesta nalahko nagibati in sčasoma preide v strmino. Se nekaj ovinkov, še nekaj vasic pustimo za seboj in pred nami je Postojna. Kljub vabljivim napisom kot »Hotel«, »Restavracija« ali podobno nas Postojna ni zadržala. Po polni poti smo se ustavili v D... ..

Ing. Tone Mali:

Nekaj o kurjavi v gospodinjstvu

(Nadaljevanje)

Izračunane netokal. vrednosti za razna kuriva lahko med seboj primerjamo in dobimo raz-

za kuhanje:

	rjavi premog kg	lignit kg	el. energ. KWh	plin m ³	propan - butan - plin kg	drva prm
1 t rjavega premoga	1000	1330	930	294	93,5	2,4
1 t lignita	750	1000	700	220	70,4	1,8
1 prm drv	417	555	388	122	39,0	1,0
1000 KWh el. energije	1075	1435	1000	316	100,6	2,6
1000 m ³ plina	3400	4530	3160	1000	318	8,2
100 kg propan - butan	1070	1430	996	314	100	2,6

za ogrevanje pa:

	rjavi premog kg	lignit kg	el. energ. KWh	plin m ³	propan - butan - plin kg	drva prm
1 t rjavega premoga	1000	1330	1260	475	170	2,4
1 t lignita	750	1000	942	356	110	1,8
1 prm drv	417	555	522	198	63	1,0
1000 KWh el. energije	800	1060	1000	378	120	1,9
1000 m ³ plina	2090	2820	2640	1000	318	5,1
100 kg propana	660	890	830	314	100	1,6

Če porabimo za kuho n. pr. 8 kg lignita in 1 kg drv na dan, zneso to $8 \cdot 270 + 1 \cdot 300$

predelnico, ki nam pove, koliko n. pr. električnega toka namesto lignita, drv itd. bomo pokurili za isti efekt.

$= 2160 + 300 = 2460$ netokalorij na dan. Če bi enaka jedila, vodo itd. pripravili na elek-

smo zajtrkovali, žensko in mlado čaj ali kavo, ostali pa »kapljice«, da nas ne bo napadla morská bolezen. Prijetno osveženi in okrepcani nadaljujemo pot, na nas pa napravljajo kraji neopazne vtise. Prepričani, da je samo naša Gorenjska hribovita, smo morali priznati, da Pri morská oziroma Istra v tem prav nič ne zaostaja. Če pogledaš skozi okno po svetu, po katerem je speljana cesta, se le pripravi na najhujše! Ne bi bilo prijazno šteti, kolikokrat bi prevrnil »kozolec«, ko bi zavore popustile ali pa bi avto zdrknil čez rob. Te misli pa so nas hitro zapustile. Samo poslušaj glas motorja, kako mirno teče, ne meneč se za strmino in ovinke, poglej brezskrbni obraz šoferja, prijaznega, vedno smejočega se Mirka. Imam občutek, da se tudi stroj veseli. Z nami vred je začutil bližino našega morja. Mogoče bi se tudi on rad ohladil v našem modrem Jadranu, ko bo vroč nispel na cilj.

Ko zapustimo nekaj sotesk, steče cesta po ravnici, kjer nas ob lični hišici ustavi carinik. To je bilo do nedavnega mesto prestopa na Svobodno tržaško ozemlje. Carinik oziroma kontrolor je bil vljuden in nas je po pojasnilih, kdo smo in od kod brez zadržek spustil naprej. Vožnja postaja vse bolj zanimiva ob neznanih krajih. Pa nas iznenada, ko se dvignemo na griček, pozdravi mesto, na katerega nas ni nihče opozoril, toda eden kot drugi smo vzklik-

nili: »Trst! Morje!« Da, to je mesto Trst, za katerega ve vse naše ljudstvo od mladega naraščaja pa do ljudi v visoki starosti, da je to mesto naše, čeprav je tako odmaknjeno našemu pogledu in obisku. Od tod dalje se vozimo mimo znanega letovišča Portoroža, nato pa se približamo obali Jadrana, kjer smo občudovali naprave za pridobivanje morske soli, takojmenovane soline.

Morje je bilo lahko valovito in je nosilo nešteto jadrnic na svoji gladini. Pozdravi nas Koper, za katerega lahko rečemo, da je drzno zasidran globoko, daleč v morje. Zapustili smo za nekaj časa našo obalo in se povzpeli na grič, na katerem kraljuje mogočna naselbina Burje, zatem pa se pot počasi spušča v dolgo ravnico, obdano od figovih in oljčnih nasadov. Cestni znak nam naznani, da vstopamo v Poreč; pogled na uro: 11.30, torej po osmih urah prijetne vožnje. Tu nas sprejmejo dežne kaplje, kasneje pa se je to spremenilo v neurje. Jadran pa nas je pozdravil in nam razkazoval svojo moč v mogočnih valovih, katere smo gledali nezaupno precej daleč od obale. Popoldne se je zvedrilo in ob 17. uri smo bili že ob sončnem žaru v objemu morja, pa čeprav je še dokaj valovilo. Zaupali smo se mu in ni nas razočaralo. Toplo okrepcilo in odšli smo prijetno osveženi k počitku. Lahko noč!

(Nadaljevanje sledi.)

tričnem kuhalniku, bi porabili 2460 : 387 = 6,35 KWh električne energije. Če je lignit po 1,6 din kg, drva po 3000 din prm in električna energija po 2 din KWh, potem dobimo: $8 \cdot 1,6 +$

1 . 3000

500

$= 12,8 + 6 = 18,8$ din za kuhanje z lignitom in drvmi, oz. $6,35 \cdot 2 = 12,70$ din za kuhanje z električno energijo. Razlika $18,8 - 12,7 = 6,1$ din sicer res ni velika vendar je cena tako za lignit kakor tudi za drva v resnici višja (vsaj za drva); k vsemu pa lahko vzamemo še dejstvo, da imamo pri uporabi elektrike skrajno snažno delo in tudi tako enostavno, da enostavnije skoraj ne more biti: prekopimo stikalo in že se nam pretaka električna energija po grelnih svitkih (špiralah) ter se pretvarja v toploto. Da ne govorim o delu z drvmi: prekladanje, žaganje, cepljenje. Pri premogu imamo okrog 10% pepela (pri lignitu); dimnikar; v poletnem času neprijetna vročina pri štedilniku itd. Sicer pa: presojajte sami!

V tretji razpredelnici sem navedel netokalorične ekvivalente za razna kuriva. Iz nje lahko n. pr. ugotovite, da rabimo namesto ene tone lignita za kuhanje 750 kg rjavega premoga ali 1,8 prm drv ali 700 KWh električne energije, ali 220 m³ plina, ali 70,4 kg propan - butan plina, za ogrevanje pa odgovarja n. pr. 1 prm drv 417 kg rjavega premoga, ali 555 kg lignita, ali 522 KWh električne energije, ali 198 m³ plina, ali pa 63 kg propana. Iz gornjega lahko torej za svoje prilike in potrebe izračunate, katero kurivo vas najmanj stane. Cene kurivu so namreč odvisne od ponudbe in povpraševanja oz. od splošnega usmerjanja našega gospodarstva in so v raznih krajih različne. Nekje stane n. pr. 1 prm drv 1500 din, v večjih mestih pa tudi 4000 din.

Zanima nas, koliko kuriva porabi na leto povprečno slovensko gospodinjstvo.

Po statističnih podatkih o času popisa prebivalstva 31. 3. 1953 imamo v Sloveniji 1.462.961 prebivalcev. Predpostavljamo, da šteje v povprečju slovensko gospodinjstvo 4 člane! Dobimo: $1.462.961 : 4 = 365.740$ gospodinjstev. Predpostavljamo, da zadošča za tako družino na leto 12 prm drv za kuhanje in ogrevanje, če ne bi uporabljali v te namene niti elektrike, niti premoga ali plina, temveč res samo drva. Vzemi-mo, da potrebujemo 55% drv za ogrevanje, 45% pa za kuhanje. To nam da 6,66 prm za ogrevanje in 5,34 prm za kuhanje. Potrebujemo torej $6,66 \cdot 1,5 \cdot 10^6 \cdot 0,3 = 3,10$ neto kalorij na leto za ogrevanje in $5,34 \cdot 1,5 \cdot 10^6 \cdot 0,1 = 0,8 \cdot 10$ neto kalorij na leto za kuhanje na povprečno štiričlansko družino.

Iz teh podatkov si lahko izračunamo in sestavimo razpredelnico, iz katere bomo lahko razbrali, koliko kuriva ene ali druge vrste pride na povprečno družino v enem letu pod pogojem, da uporablja res samo na primer premog. Vemo pa, da moramo podkuriti z drvmi, ker premoga normalno ne bomo mogli prižgati z vžgalico tako, kakor trske.

Razpredelnico si napravimo tako, da celoletno potrebo netokalorij za kuhanje ali pa za ogrevanje delimo z netokalorično vrednostjo določenega kuriva.

Primer:

Rjavi premog

$$\text{za kuho: } \frac{0,8 \cdot 10^6}{0,36 \cdot 10^6} = 2,22 \text{ t}$$

$$\text{za ogrevanj } \frac{3 \cdot 10^6}{1,08 \cdot 10^6} = 2,78 \text{ t}$$

itd. za vseh šest vrst kuriva enkrat za kuhanje, drugič za ogrevanje. Rezultate spravimo v sledečo razpredelnico:

	rjavi premog t	lignit t	drva prm	el. energ. KWh	plin m ³	butan - propan kg
za kuhanje	2,22	2,97	5,34	2060	653	208
za ogrevanje	2,78	3,7	6,66	3490	1320	420
Skupaj	5,00	6,67	12,00	5550	1973	628
cena za enoto	2500	1600	3000	2	8	40 din
stroški kuhanja	5550	4750	1020	4120	5224	8320 din
stroški ogrevanja	6950	5900	1980	6980	10560	16800 din
skupaj	12500	10650	36000	11100	15784	25120 din

Gornja razpredelnica menda ne potrebuje pojasnil. Seveda težko najdete družino, ki bi uporabljala le ene vrste kurivo. Če rabite n. pr. polovico drv in polovico lignita, potem vas stane kurjavo letno (36000 plus 10650) : 2 = 23325 din pri zgoraj navedenih cenah in če pri-

števate svojo družino k povprečni štiričlanski slovenski družini.

Če preračunamo gornje vrednosti na vseh 365.740 gospodinjstev v Sloveniji, dobimo sledeče vrednosti kot izdatek Slovenije za kurivo v gospodinjstve namene:

4 milijarde	572 milijonov	din za rjavi premog
ali 3 milijarde	895 milijonov	din za lignit
ali 13 milijard	167 milijonov	din za drva
ali 4 milijarde	060 milijonov	din za električno energijo
ali 5 milijard	773 milijonov	din za plinarniški plin
ali 9 milijard	187 milijonov	din za propan - butan plin

S pametnim uporabljanjem in izbiranjem kuriva za gospodinjstvo lahko samo v Sloveniji prihranimo letno nekaj milijard dinarjev, za prav toliko pa se

lahko poveča kupna moč prebivalstva in s tem v zvezi življenjski standard, o katerem tako radi govorimo.

(Konec)

Večer opernih arij

V četrtek, 24. marca je Koncertna direkcija v Ljubljani zopet pripravila koncertno gostovanje naših renomiranih opernih pevcev, ki so uspešno koncertirali tega dne v Trzinu ob 20. uri zvečer v dvorani DPD »Svoboda«. Že v začetku je treba pohvalno omeniti vse naše tihe sodelavce pri Turističnem društvu, DPD »Svoboda« in Glasbeni šoli, ki so vsak po svoji moči pomagali pri uspešnem organiziranju tega koncerta. Če k temu še dodamo, da je to pot dvorana končno vendarle dobila med drugim tudi spodoben in kvaliteten klavir po zaslugi nekaterih agilnih trziških kulturnih sodelavcev in z razumevanjem upravnega odbora Bombažne predilnice in tkalnice, potem lahko samo z veseljem ugotovljamo, da se v Trzinu ustvarjajo sedaj že dokaj ugodni in zadovoljivi pogoji za dostojna, kvalitetna kulturna izživljanja.

Pred začetkom koncerta je ljubljanske goste kot trziško poslušalstvo pozdravil zastopnik Turističnega društva prof. Rakovec in seznanil občinstvo s koncertnim programom. Sporod sam je bil pester in je zajemal po večini arije iz zakladnice svetovnih standardnih del.

Izvajane so bile naslednje arije:

Bučar: Delavec (France Langus). Flajšman: Veseli godec. Adamič: Planinec (Miro Brajnik). Bizet: Arija (Micaela) iz opere Carmen (Nada Vidmarjeva). Verdi: Arija Germonta iz opere Traviata (France Langus). Verdi: Arija Alfreda iz opere Traviata (Miro Brajnik). Verdi: Arija Violetta iz opere Traviata (Nada Vidmarjeva). Verdi: Duet iz opere Traviata (Nada Vidmarjeva in Miro Brajnik). Gounod: Arija Valentina iz opere Faust (France Langus). Lehár: Arija iz Zemlje smehljaje (Miro Brajnik). Rossini: Arija Rozine iz opere Seviljski brivec (Nada Vidmarjeva). Rossini: Cavatina iz opere Seviljski brivec (France Langus). J. Strauss: Arija iz Beneške noči (Miro Brajnik). Rossini: Duet iz opere Seviljski brivec (Nada Vidmarjeva in France Langus).

Na tem koncertu sta se to pot prvič predstavila trziškemu občinstvu sopranistka Nada Vidmarjeva in baritonist France Langus, tenorista Mira Brajnika pa pozna trziška javnost že od nedavnega koncerta v Trzinu in je bila samo vzradoščena nad njegovim ponovnim gostovanjem.

O odlikah omenjenih opernih solistov bi bilo kar odveč pisati, kajti slednji so že povsem znani širši slovenski javnosti, dotaknili bi se samo v glavnem značilnosti posameznih pevcev, ki so vsak po svoje zapustili svojstvene vtise v ušesih naših poslušalcev. Sopranistka — primadona ljubljanske opere nas je globoko presenetila z njeno bravurno pevsko tehniko in z občuteno interpretacijo pri posameznih arijah. Njen glasovni razpon je dokaj obsežen, intonacija glasovnega nastavka jasna — čista, glas toplo kultiviran, kar ji je vedno omogočilo možnosti širokega dramatičnega

razpona. Da je sopranistka povsem opravičila svoj sloves reprezentativne pevke — umetnice, je tokrat tudi trziško koncertno občinstvo potrdilo z navdušenim in spontanim aplavzom in šopkom, ki ji ga je izročil v imenu hvaležnega poslušalstva tov. Oton Zavzonil.

Tenorista Mira Brajnika, prvaka slovenske opere, je trziška publika to pot ponovno z vzradoščenjem sprejela. Njegov blaščeci tenor je brez dvoma močno odjeknil v srcih naših poslušalcev. Njegova prepričevalna interpretacija je vzorno posredovala lepe umetniške vrednote posameznih arij iz zakladnice slovenske in svetovne pevske literature. Močno odobravanje s spontanim aplavzom je bilo jasen vidni izraz zadovoljstva trziškega koncertnega poslušalstva.

Bartonist France Langus nas je to pot prvič obiskal in moramo že takoj izraziti veselje nad njegovim gostovanjem. Imenovani razpolaga s prijetnim prodornim glasovnim mate-

rialom, njegovo prednašanje je vzorno, kar je dokazal zlasti s težavnim basovskim partom iz Rossinijeve opere (Figaro), ki ga je tako temperamentno podal. Njegova pevska razgibanost samo potrjuje njegove pevske prednosti pevskega umetnika.

Vse navedene umetnike — pevce je korektno in z obzirno predrednitvijo glasovnemu partu spremljala pianistka Zdenka Lukec — Carjeva in s tem zlasti pri nekaterih arijah potenciala umetniške vrednosti posameznih skladb.

Pred koncem zadnje skladbe se je prof. Rakovec toplo in pristržno zahvalil gostujočim umetnikom za odlično izveden koncert z željo, da nas leti še v bodoče obiščejo in s tem ustrežjejo željam trziške koncertne publike.

Po koncertu je bila gostom prirejena s strani Turističnega društva kratka zakuska. Z veseljem ugotovljamo, da so gostje kot poslušalci odnesli lepe vtise s koncerta, in vse kaže, da moremo Trzin prištevati med napredna podeželska mesta, kjer se že uspešno razvijajo mnogotere umetniške panoge. O. Z.

NOVE KNJIGE

R. L. Stevenson: Črna puščica. Zgodba iz vojske med dvema rožama (1455—1485). Prevedel Janez Gradišnik, ilustriral Cheslie D Andrea. I. in II. del broš. 180 din. ppl. 300 din.

Gustav Krklec: Zvonček na repu. Nove telegrafске basni. Prepesnil Matej Bor, ilustrirala Vesna Borčič. Kart. 120 din.

Pisma mračnjakov. Satirična pisma humanistov Crota Rubana in Ulricha von Huttena. Prevedel prof. Anton Sovre. Pl. 640 din.

Tja in nazaj. Osem ameriških zgodb. Prevedel Herbert Grün. Kart. 370 din.

Marja Boršnik: Pogovori s pesnikom Gradnikom. Ppl. 320 dinarjev.

Ivan Ribič: Gozdovi so mi povedali. Zbirka kratkih parti-zanskih zgodb. Ppl. 530 din.

Janez in Marija Svajncer: Pravljice. Broš. 40 dinarjev.

Dr. Simon Žibert: Higiena domačih živali. Kart. 320 din.

Dr. Bogdan Vovk: Gnoj, gnobjila in gnojenje. Broš. 80 din.

Inž. Dolfo Cizej: Krmiljenje domačih živali. Kart. 240 din.

Trziški rojak prof. Vinka Šušteršič — petdesetletnik

Pred kratkim je dopolnil prof. Vinko Šušteršič pol stoletja svojega življenja. Ker je slavljenec naš rojak, je prav, da njegovo osebnost približamo tudi našim bralcem.

Jubilant se je rodil 25. marca 1905 v Trzinu. Svoja mladostna leta je preživel v Ljubljani. V počitnicah pa se je rad vračal v svoj rodni kraj, kjer se je duševno in telesno sprostil v krogu svojih sorodnikov in užival prirodne lepote Trziča in njegove okolice — zlasti planinske postojanke Kofc. Življenjska usoda mu je namenila glasbeni poklic in to povsem opravičeno, saj izvršuje slavljenec ta poklic tako dostojno in bogato kot le malokdo. Že kot sedemnajstletnega mladeniča najdemo v vrstah ljubljanskega opernega orkestra. V času te zaposlitve (v operi je bil 27 let) pa se je stalno glasbeno naobraževal na visoki šoli tedanjega drž. konservatorija v Ljubljani, kjer je leta 1932 uspešno diplomiral. S tem mu je bila odprta pot v vsestransko umetniško udejstvovanje. Zaupani so mu bili razni simfonični orkestri, ki so dosegli pod njegovo taktirko pomembno in ugledno mesto v slovenski glasbeni dejavnosti. Prof. Vinko Šušteršič je stalni član znanega renomiranega Pfeiferjevega godalnega kvarteta, sedanjega Ljubljanskega kvarteta. Sploh je njegova umetniška dejavnost tako bogata, da bi jo le težko mogli podrobneje predstaviti in opisati širši javnosti, ker le ta čestokrat presaga človeške zmogljivosti.

Po vojni se je jubilant iz zdravstvenih razlogov posvetil predvsem pedagoškemu delu in tako do danes kot profesor Srednje glasbene šole vzgojil lepo število kvalitetnega violinskega naraščaja. Nadalje vodi z vidnimi uspehi orkestre, ki vedno bolj pridobivajo na pomembnosti. Rezultati vseh teh dosedanjih njegovih življenj-

skih uspehov na področju poustvarjalne glasbene umetnosti so plod njegove široke glasbene razgledanosti. Zato pripada jubilanu odlično mesto v vrstah naših vodilnih poustvarjalnih glasbenikov in to toliko bolj, ker slavljenca odlikujejo še posebej osebna človečnost, skromnost in nadčloveška požrtvovalnost, ki ne pozna meja in utrujenosti.

Tudi trziškemu glasbenemu občinstvu jubilan ni povsem nepoznan. V kratkih časovnih presledkih smo ga imeli priliko ponovno spoznati ob priliki

gostovanja Pfeiferjevega odn. Ljubljanskega godalnega kvarteta in se prepričali o kvalitetah njegovega umetniškega delovanja.

Našemu rojaku se tudi trziška glasbena javnost, zlasti pa njegova sorodnica Tončka Mokorel — Blatnikova, njegovi prijatelji in znanci pridružujejo k ostalim čestitkam in mu žele še mnogo let zdravja in zadovoljstva v želji, da bi bila jubilanu dana še v bodoče tolikšnja življenjska energija pri širjenju naših slovenskih in ostalih kulturnih dobrin.

Jezikovni pomenki

Občni zbor Zveze borcev

Pogosto slišimo na sestankih pri nas takole izražanje: Občni zbor Zveze borcev je bil v januarju. Ali: Občinski odbor Zveze borcev je razpisal volitve v kvartne odbore Zveze borcev. (V zadnjem času smo nekaj podobnega celo brali.)

Če bi se ravnali dosledno po tem načinu izražanja, bi morali reči tudi: Občni zbor Turistično društvo je bil v marcu. Ni treba imeti veliko posluha za jezik, da uvidimo napako.

Zato sklanjajmo tudi ime Zveza borcev: občinski odbor Zveze borcev, predlog Zvezi

borcev, prispevek za Zvezo borcev itd.!

Vsak terek in petek

Medtem ko smo večidel že odpravili z lepakov napako »se vrši« in jo zamenjali z »bo«, pa se je te dni pojavila nova; vsaki terek in petek. Odpravimo še to in pišimo: vsak terek in petek!

Milica in milica

Razločujemo v govoru tudi besedi Milica in milica! Milica (s poudarkom na prvem i) je žensko ime, milica (s poudarkom na drugem i) pa je naš varnostni organ.

Vpisovanje otrok, rojenih leta 1948 v I. razred osnovne šole v Trzinu

Upraviteljstvo osnovne šole v Trzinu sporoča, da bo vpisovanje otrok v I. razred osnovne šole v terek, 12. aprila od 8. do 12. ure.

Pri vpisu naj starši ali oskrbniki predložijo otrokov rojstni list in pa potrdilo o cepljenju proti nalezljivim boleznim.

Upraviteljstvo bo vpisovalo samo otroke, rojene leta 1948. Mlajših otrok ne bo sprejemalo.

KINO

2. do 3. aprila: Finski film Spet sva tu. (Pat in Patachon.)

5. do 6. aprila: Ameriška risanka v barvah Pepelka.

9. do 10. aprila: Ameriški film v barvah Zakon je močnejši.

12. do 13. aprila: Jugoslovanski film Hiša na obali.

16. do 17. aprila: Ameriški film Rahela.

19. do 20. aprila: Angl. film: Vlomitec.

23. do 24. aprila: Amer. film v barvah Rdeči gusar.

Prof. Simon Milač

Leše v razvojni dobi

Kar je bilo doslej povedanega o Lešah, je glavno to, da moramo v spodnjem koncu vasi iskati početek in najstarejši del našega domačega kraja.

Prvotno majhna naselbina se je sčasoma širila navzgor in navzven. Seveda se to ni zgodilo čez noč, ampak je trajalo dolgo vrsto stoletij. V tem pogledu je možno zasledovati štiri razvojne dobe.

I. Najstarejša doba (11. do 15. stoletja): početek vasi, prvotno prebivalstvo, tedanje gospodarske oblike življenja.

II. Mlajša doba (16. do 18. stol.): širjenje vasi navzgor, nastanek kajzarjev, pridobivanje nove kulturne zemlje (Lazi, Kračice, Novine).

III. Novejša doba (19. stoletje): zaokroženje vasi do današnje oblike, bajtarji, početki industrijskega delavstva.

IV. Najnovejša doba (20. stoletje): tvorjenje drugega centra vasi, socialne razmere.

Prvo ali najstarejšo dobo smo proučili v prejšnjih poglavjih, ki so bila objavljena v Tržiškem vestniku pod naslovi: Najstarejši podatki, Od kod ime Leše (glej Tržiški vestnik št. 3), Najstarejši Lešani, Najstarejše gospodarstvo Lešanov, Podložništvo (glej Tržiški vestnik št. 5).

Mlajša doba

Začetek mlajše dobe je nekoliko povezan z začetkom novega veka. Proces razvoja traja dobrih 300 let in je završen ob koncu 18. stoletja. Napram najstarejši dobi je proces dokaj krajši. Čim bolj se bližamo današnji dobi, tem hitrejši je razvoj. Hitrejši tempo v gospodarskem življenju in nove socialne razmere so to nujno zahtevale.

ŠIRJENJE VASI NAVZGOR

Prvo širjenje vasi je bilo usmerjeno z ravninskega sveta, kjer so nastale Leše, navzgor na pobočje takozvanega Krasa. To je skalovit in gruščast svet, ki se vzpenja v treh zaporednih stopnicah, policah ali terasah, to je Kroparjevi, Korenovi in vrhnji, ki je največja. V davni dobi, ko še Leše niso obstojale, se je kraški svet odtrgal izpod Dobrče in spolzel navzdol. Ves teren je namreč močno zgrajen iz opoke ali labore, zato se še (danes rad use da. Zanimivo je, da vaščani predele, po katerem je »polzel« kraški svet, imenujejo »Polžovc« in s tem dobro karakterizirajo morfološko obliko tal.

Zal nimam za vsako hišo podatkov, kdaj je bila postavljena. Le za nekaj stavb sem ugotovil letnice njihovega postanka. Baš te letnice so nekak kažipot za proučevanje vaškega razvoja. Zato na tem mestu prosim vse hišne lastnike, da mi pomagajo izslediti še kakšno letnico in s tem izpopolniti zgodovinsko sliko naše domače vasi.

Najstarejša doslej znana letnica je 1664. Tedaj je bila dozidana majhna kapela, predhodnica današnje župne cerkve. Na zvoniku je zabeležena letnica

1663. Zupnišče je napram temu bilo postavljeno celih 100 let pozneje, namreč šele leta 1763. Gontijeva hiša, že dokaj časa nekam zapuščena, je za zgodovino Leš ohranila nenavaden spomenik. Na zunanji zidani zidani steni še danes obstaja z rdečo barvo označena hišna številka in letnica. Je povsem originalna in zdi se mi, da so na tak način označili po vseh hišah številke, ko so pred 170 leti prišle v Ljeljavo. Seveda se jih je le malo do danes ohranilo. Pa tudi naša domača (Mihova) hiša je občevala na podstrešnem tramu letnico 1783. Tedaj je namreč hišo postavil Mihael Dobravec, po katerem še danes hiša nosi ime »Mihova« ali »pri Mihu«.

S koncem 18. stoletja je završena druga etapa v razvoju vasi Leše. Dokaz za to je razvrščenost hišnih števil. Imamo hiše, kjer se hišne številke lepo vrste druga za drugo. Vmes so pa hiše, kjer hišne številke s sosedovo nimajo nobene skladnosti, kar je dokaz, da so se med že obstoječe vrstile, ker je bila hiša pozneje postavljena. Tako nam hišne številke ob pomanjkanju drugih virov služijo kot dober kažipot za isto dobo, da moremo rekonstruirati takratno stanje vasi in njen nadaljnji razvoj.

Dr. Mal poroča v svoji knjigi Zgodovina slovenskega naroda na strani 217, kako je prišlo do hišnih števil. Cesarica Marija Terezija je leta 1754 ukazala v stremljenju, da pregleda vojaško moč države, da se vsaka tri leta izvrši popisovanje ljudstva. Ker se pa to štetje ni izvršilo povsod enakomerno in z isto natančnostjo, so pri prihodnjem popisovanju leta 1770 izročili ta posel oficirjem in ne več župnim uradom in graščinskim gosposkam. Tem konkrispicijskim (popisovalnim) oficirjem je bilo še naročeno, da dodele posameznim hišam številke (numeracija hiš) in sicer vsaki vasi zase. Te hišne številke je tudi francosko-ilirski vladar pustila skoro povsod nespremenjene.

Tako so tudi Leše dobile okrog leta 1785 hišne številke. Z rdečkasto barvo, kakršno rabijo tesarji, so označili številke po hišah. Redek primer za to imamo še ohranjen na Gontijevi hiši. V Lešah so hiše šteli od Kovača v spodnjem koncu vasi navzgor do takrat zadnje hiše v vasi »Mihove«.

Ob koncu 18. stol. so potemtakem Leše šteli 32 hiš. Te so bile naslednje: Kovačeva, Špenovčeva, Valjavčeva, Mubijeva, Golmerjeva, Petrovičeva, Grabnova, Tavčarjeva, Valjavčova, Cajhnova, Špornova, Mrdovtova, Šlosarjeva, Srednjem linarjeva, Rahotova, Kroparjeva, Špičakova, župnišče, Hrupova, Cvenkeljeva, Okornova, Šuštarjeva, Zgornjem linarjeva, Gontijeva, Jarkova, Bajželjeva, Martonova, Korenova, Samorašnekova, Narčkova, Bezuljnekovala in Mihova.

Koliko ljudi so štele Leše ob koncu 18. stoletja, to je obključku II. razvojne dobe, ne morem reči prav natančno. Če

štejemo za vsako hišo starše in tri otroke, skupno 5 oseb, potem bi po računih moralo živeti tedaj v Lešah 160 oseb.

KAJZARJI

Značilno za mlajšo razvojno dobo Leš je nastanek kajzarjev. Kajzarji imenujemo tiste kmečke ljudi, ki imajo poleg hiše še kako parcelo, ki jo uporabljajo ali kot njivo ali za travnik (prim. Pavle Blaznik, Kolonizacija Selške doline na str. 97 pod poglavjem Razvoj kajzarstva).

Naši kajzarji so deloma obrtniškega, deloma pa kmetijskega značaja.

Med obrtniške kajzarje so spadali Kovač, Šlosar, Šuštar, Zgornji mlinar in še nekaj mlajših. Seveda so si tudi obrtniški kajzarji sčasoma pridobili nekaj obdelovalnega sveta, ki so se ga posluževali za polje, travnik in obenem za sadovnjak.

Kmetijski kajzarji so si s trebljenjem zaraščenege sveta in krčenjem gozdnih predelov ustvarili nove kulturne površine. V dveh smereh se je vršilo trebljenje. Najprej v severozahodni smeri od vasi, na kar kažejo ledinska imena Kračice, Novine, Groblje. Na drugi strani je pa trebljenje zavzelo severovzhodno smer, kjer so na iztrebljenem svetu nastali skromni vrtovi, novine in lazi. Nimam pri rokah tozadevnih urbarjev in mapnih zapiskov, da bi mogel ugotoviti, kdaj se je to izvršilo. Kakor v Selški dolini je verjetno tudi pri nas kajzarstvo nastalo v 16. in 17. stoletju. Nastanek novih kajž v Lešah pade vsekakor v 18. stoletje.

Gruntarji in stari kajzarji so si svoj čas tudi razdelili svet nad vasjo, ki danes služi kot srenjski pašnik, na kratko nazven gmajna. Na to spominjajo še danes razne označbe vidnih objektov na tem prostoru. Tako poznamo Gontijev del, ločimo Šlosarjevo in Mubijevo skalo, daleč naokrog so vidne Hrupove skale, izborno pitno vodo ima Cajhnov studenec, vrh Krasa je Bajželjevo apno, med vrhovi pa je opuščena »farovška« Njivica, ki jo je ob veliki povodnji zasula narasla voda s kamenjem in prodrom.

Kajzarje delimo na stare in nove kajže. Po nekem sporazumu in predpisu iz poznejše dobe so zemljaki (gruntarji), polzemljaki (polgruntarji), stare kajže in nove kajže v določenem razmerju glede izrabljanja deležnih pravic pri paši živine in uživanju skupnega sveta. To razmerje obstaja v naslednji shemi: 1 : ena polovica : ena tretjina : ena šestina. Tozadeven seznam priobčim pozneje, ko bo moja razprava o razvoju Leš v celoti dovršena.

Novejša doba

V novejši razvojni dobi so Leše naglo naraščale. Ob uvedbi prve hišne numeracije okoli leta 1785 so Leše šteli 32 hiš, leta 1817 pa jih štejejo že 40. Torej se je vas v kratki dobi 30 let povečala kar za 8 hiš.

»Hauptausweis über die Einteilung des Laibacher Gouvernementsgebietes« (Glavni izkaz o podelitvi ljubljanskega okrožja; po ljudskem popisu iz leta 1817 navaja, da so tedaj Leše spadale v glavno občino Begunje, z vasema Pirašica in Paloviče pa so tvorile podobčino. Leše so takrat imele v 40 hišah 253 prebivalcev. Paloviče v 15 hišah 82 prebivalcev in Pirašica v 6 hišah 27 ljudi.

Kaj je vzrok tako naglemu porastu na prehodu iz 18. v 19. stoletje? Brez dvoma je na to vplivala ublažitev zavisnosti kmetijskega prebivalstva napram zemljiški gosposki in v nič manjši meri zboljšanje življenjskega stanja osebnih podložnikov. Cesar Jožef II. (1780—1790) je namreč vrnil kmečkim podložnikom osebne pravice, ki so jih jim doslej kratili zemljiški gospodarji. Podložni kmetje so odslej mogli svobodno menjati gospodarja in se seliti z ene gosposčine pod drugo, dovoljena je bila svobodna izbira poklica in žanitev brez graščakovega odobrenja.

Hiše, ki so v tej kratki dobi nastale, so bile postavljene vmes med že obstoječe ali pa na kraju vasi. To se lepo razpozna po hišnih številkah, ki skakače sem in tja, kakor in kjer so pač hiše bile zgrajene.

Tako je h. št. 33 dobil dom, nazvan Bimkač, zgrajen daleč stran od vasi v neposredni bližini Vadič. H. št. 34 je pripadla hiši vulgo Marinek sredi vasi, št. 25 je dobil Kodelnek, št. 36 Znidar, št. 37 Šnajcar, št. 38 Matrnec, št. 39 Rodar in št. 40 Mecornek v zgornjem koncu vasi.

Vse navedene hiše spadajo med nove kajže, ki se od starih ločijo po deležnih pravicah v vaški skupnosti, tako zvani srenji.

Pa še eno posebnost opazimo pri njih. Domača (vulgo) ali hišna imena kažejo v pretežni večini na obrtniški poklic, ki se je pri hiši začel in večidel tudi dedoval. Tako Kodelnek s h. št. 35 spominja na tkalstvo, Znidar s h. št. 36 izkazuje šivarstvo, Šnajcar s h. št. 37 izvira od kamnoseštva (Steinmetz), Matrnec na h. št. 38 je tudi gojil tkalsko obrt, na št. 39 pri Rodarju se je držalo kolarstvo.

Zanimivo je, da od leta 1817 pa do popisa ljudstva leta 1890 vas takorekoč ni napredovala. V vsej dolgi dobi 70 let je zrasla samo ena hiša in sicer Batkova, ki je dobila št. 41. Tu se je tudi razvila sodarska obrt. Število prebivalstva se je pa celo zmanjšalo, saj je padlo od 253 na 221. Specialni repertorij krajev na Kranjskem po rezultatih popisa ljudstva dne 31. decembra 1890, ki ga je objavila c. kr. centralna statistična komisija na Dunaju 1894, navaja za Leše 41 hiš 221 ljudi (98 moških in 123 žensk), za Paloviče 16 hiš 86 ljudi (40 moških in 46 žensk) in za Pirašico 6 hiš 29 ljudi (14 moških in 15 žensk).

Najnovejša doba

Nov razmah zavzamejo Leše v najnovejši dobi na prehodu iz 19. v 20. stoletje. Vzrok za to moramo iskati v zaposlitvi odvisnega prebivalstva v trž-

ski industriji in obrti, v povezanosti Leš s tržiško trgovino in tržiškim trgom. Ravno iz tega razloga se začne ustvarjati nov vaški zaselek, četrt ure stran od vasi, bliže Tržiču, ob cesti nad vasjo. Delavci so si na ta način prihranili naporno in zamudno pot iz vasi v dolini (518 m) na cesto v Tržič (650 m).

Vrsto novih hiš v vasi je otvorila Zgajnarca v Kroparjevih Grobljah, kjer se prvotno kuhali žganje (odtod ime), pozneje je pa bila predelana v stanovanjske prostore.

Leta 1892 je bila sredi obširnega vrta sezidana Fronova hiša in dobila št. 43. Deležne pravice v srenji ji je odstopila sosednja Jarka (h. št. 25), ker sta si bila tedanja gospodarja v najbližjem sorodstvu.

Leta 1895 je zraslo v Kroparjevih Grobljah šolsko poslopje. Še isto jesen so se odprla vrata ukaželjni mladini.

Potem si sledi Kovač v Hudem grabnu. Tencova hiša v zgornjem koncu vasi, dom Cajhnovega Francela na domačem vrtu, Gasliški dom na Krasu, Fridova hiša v Grobljah, Salezijanski dom pod Komnom in Salon sredi vasi.

Leta 1936 je zrasla prva hiša na srednjem svetu nad vasjo. Postavil jo je Valavčev Janez (Kersnik J.) v »Požovcu« in si kot navdušen čebelar poleg doma zgradil prikladen čebelnjak. Njegova hiša je od Binčka prevzela h. št. 33, ker je ta bila opuščena in okrog leta 1915 podrta.

Štiri leta pozneje (1940), tik pred drugo svetovno vojno je poleg Janezove postavil lastan dom Kokač Anton, po poklicu žagar, vsled česar se je hiše oprijelo domače ime »pri Zagarju«.

Po svetovni vojni je na Krasu zrasla še hiša Megliča Andreja. Ta je zadnja v vasi Leše zgrajena stavba.

Med tem časom je zgoraj ob cesti nad vasjo zrasel dvojček Leš, poseben zaselek, kakor sem že prej omenil. Prvotni hiši tu sta bili Mlin in Kovač v Hudem grabnu. Mlin je spadal pod Visočce, Kovač pa v Leše. Na mostu v Hudem grabnu je potekala meja med radovlj-

škim in kranjskim okrajem, med lešansko in kovorsko občino, med lešansko in kovorsko župnijo.

Tema dvema hišama se je leta 1936 pridružila še ena. Postavil jo je Praprotnik Jože, doma pri Janču na Popovem, tovarniški delavec. Hišna številka je bila 54, hišno ime je pa novi gospodar prinesel s seboj. Jože je dal pobudo še drugim in tako je leta 1938 nastala kar cela kolonija delavskih hiš. Zrasle so hiše Kovačevega Francela (h. št. 55), Roglova (hišna številka 56), Smoleja Ignaca ali Boštanova (hišna številka 57). Sedaj po osvoboditvi (leta 1954) pa se je pridružila še ena, namreč Kalanova, ki jo je zatekla nova pregrupacija naselbin in nova hišna numeracija iz lanskega leta.

Prebivalci obcestnih hiš so se potegovali, da bi njihov zaselek dobil lastno ime »Nova vas«. Pred ljudskim štetjem leta 1953 je bil izdan predpis, da je treba točno razmejiti naselbine, jih preimenovali in oštevilčiti vse hiše. In tako je ljudska oblast po tozadevnih predpisih strnila vse hiše ob cesti, ki so doslej pripadale Lešam in Visočam in napravila samostojno naselbino z imenom »Hudi graben«. Numeracija se začne pri Hudneku s št. 1 in završi pri Kalanu s številko 3.

Naziv »Hudi graben« je zasidran v ljudstvu in ima verjetno zgodovinsko ozadje. Leta 1767 je predel pod Dobro zadela huda prirodna katastrofa. Na to še danes spominja votivna slika v cerkvi sv. Jurija nad Bistrico pri Tržiču. Utrgal se je oblak in narasla voda je napravila veliko opustošenje ne samo v Ročenci, ampak tudi v Lešah. Na to kažejo imena Hudi graben, Kamenje v dnu »Vuženkovoga Dova« in Nivca, danes popolnoma zaprodena in zrasla z grmovjem, dočim so nekadaj tu rasli celo hrasti.

RAZPIS

Planinsko društvo v Križah razpisuje mesto oskrbnika na Kriški gori. Zaželen je upokojenec z ženo. Ponudbe je poslati do 15. 4. 1955.

PD Križe

ZANIMIVOSTI...

ZNAMENITA GRAMOFONSKA PLOŠČA

V veliki filadelfijski operi sta nekega večera leta 1916 pela znameniti Caruso in basist Segurolo v »Boheme«. Nenadoma je basistu na odru odpovedal glas. Caruso, stoječ ob postelji umirajoče Mimi, je bil s hrbotom obrnjen proti publiko. V hipu je spoznal situacijo in sam povzel basistovo arijo. Segurolo, obrnjen proti dvorani, je le odpiral usta, pel je pa Caruso svojo — tenorsko in njegovo — basovsko partijo. Ob koncu basovske arije je publika nagradila »basista« z bučnim aplavzom.

Pozneje je basist sam pripovedoval dogodek nekaterim prijateljem, ki mu pa niso marali verjeti. Domenili so se s Carusom, da je arijo še enkrat zapel. Istočasno je bila tudi posneta na gramofonsko ploščo. Na njegovo zahtevo je bila potem matrica plošče uničena, da ne bi uničil vseh basistov na svetu, kot je Caruso šaljivo pripomnil.

Caruso je zaslovel kot najboljši tenorist na svetu. Njegov glas je popolnoma obvladal tri oktave. Zato je Caruso lahko rešil svojega tovariša basista.

Pred kratkim so našli znamenito ploščo. Ker je velika redkost, jo bodo kopirali in, razmnožili.

Za smeh in dobro voljo

Šef trgovskega podjetja je bil silno raztresen. Nekoč je poljubil svojo ženo, potem pa se je spozabil in ji — kot je bil pač navajen — dejal: »No, draga moja, sedaj pa napišiva brž še nekaj pisem!«

*

Ona: »Prav taka noč je bila, ko si me zasnubil, Jim.«

On (po 1 letu zakona): »Da, strašna noč, ali ne?«

*

Sodnik (strogo): »Če bo še kdo prekinjal obravnavo, ga bom poslal takoj domov!«

Jetrnik: »Huraaa!«

Gibanje prebivalstva

V ČASU OD 12. 3. DO 27. 3. 1955

Rojeni: Frelih Julijana, Hudo, je rodila deklico; Peharc Ivana iz Tržiča je rodila deklico; Kosmač Stanislava, tov. delavka iz Loke, je rodila deklico; Veršnik Frančiška, gospodinja iz Sebenj, je rodila deklico; Bahun Marija, tov. delavka iz Tržiča, je rodila deklico. —

Srečnim mamicam iskreno čestitamo!

Umrli: Papler Valentin, sin delavca, umrl v Lešah star 1 leto. — Svojcem naše sožalje!

Poročeni: Skalar Ludvik, delavec, Bilje - Gorica, in Peter nel Slavica, tov. delavka iz Tržiča. — Mnogo sreče!

DEŽURNA SLUŽBA ZDRAVNIKOV

(od sobote opoldne do naslednje sobote opoldne):

2. do 9. aprila: dr. Stanko Zivec, Cesta JLA 8. I. nadstropje.

9. do 16. aprila: dr. Anton Martinčič, Trg svobode 18., IV. stopnišče II. nadstropje.

DEŽURNA SLUŽBA V BRIVNICAH

4. aprila: Ernest Stepinšek, Partizanska 8.

11. aprila: Vladimir Zibler, Trg svobode 28.

18. aprila: Mihael Godnov, Trg svobode 17.

25. aprila: Josip Petič, Koroška 7.

Obiskujte

Gostišče Ljubelj!

V LEPIH POMLADANSKIH DNEH BO NAJLEPŠI IZLET DO NAŠE TURISTIČNE POSTOJANKE

ZA DOBRO KAPLJICO JE VEDNO PRESKRBLJENO!

OBISKUJTE GA!

ŠPORT

Kramarjev smuk pod Storžičem

V nedeljo, dne 27. marca se je vršil izpod severnega ostenja Storžiča tradicionalni »Kramarjev smuk« v počastitev padlega partizana in alpinista Roka Kramarja. Udeležili so se ga: 14 članov in 3 članice gimnazijske planinske skupine, 5 mladincev in 4 mladinke, 17 planincev in 25 alpinistov. Smuk sta organizirala PD Tržič in AO Tržič. Rezultati so bili sledeči:

A — gimnazijska planinska skupina: Dovžan Stanko 0,31.7; Stritih Mitja 0,35.2; Stucin Jože 0,35.6; Lukanc Jelka 1,03.5; Krnatič Jana 1,28.6; Sedaj Jožica 2,30.4.

B — mladinci — mladinke: Verbič Igor, Križe 1,04.7; Pust Borut, Ljubljana 1,09.8; Prešeren Riko, Tržič 1,10.2; Gorup Breda, Ljubljana 1,09.1; Rupar Milena, Tržič 1,18.4; Koder Vida, Tržič 1,38.4.

C — planinci: Stritih Franc, Tržič 1,00.2; Polajnar Alojz, Tržič 1,03.6; Lukanc Slavko, Tržič 1,04.9.

Č — alpinisti: Primožič Franc, Tržič 1,04.4; Svab Vinko, Tržič

1,08.7; Stefe Drago, Tržič 1,10.6.

D — ekipe alpinistov: AO Tržič, Primožič Franc, Svab Vinko, Stefe Drago 3,23.7; AO Ljubljana - matica, Dernovšek Janez, Polajnar Mirko, Kranjc Vinko 4,19.7; AO Ljubljana univerza, Jenko Metod, Tratnik Zoran, Aplenc Andrej 4,52.6; AO Ljubljana - železničar, Kranjc Franc, Eberšek Andrej, Ujčič Andrej 6,01.1.

Gimnazijski so prejeli lepe knjižne nagrade, mladinci in mladinke so dobili nekajdnevno brezplačno oskrbo v Domu pod Storžičem tekom letošnjega leta, najboljši planinec je prejel pokal PD Tržič, najboljši alpinisti so si priborili v trajno last prehodni pokal AO Tržič, najboljši alpinist pa je prejel pokal ZB Tržič. Zmagovalce so pozdravili predsednik PD Tržič, podpredsednik Planinske zveze Slovenije, zastopnik LO MO Tržič in predsednik Zveze borcev Tržič. Kljub težki progli in ne prav ugodnemu snegu je potekal smuk v dobrem razpoloženju.

10. 4. smuk heroja Bračiča na Kofcah

V nedeljo, dne 10. aprila bo na Kofcah s Košute smuk heroja Mirka Bračiča v počastitev 10-letnice osvoboditve pod pokroviteljstvom tov. Dušana Horjaka. Smuk organizirata Planinsko društvo Tržič in Smučarski klub »Ljubelj«, Tržič. Na smuk so povabljeni smučarji smučarskih klubov z Jesenic, iz Radovljice, Kranja, Skofje Loke, Ljubljane, Celja in Maribora. Zmagovalec bo prejel lep prehodni pokal Bračičevega smuka, najboljši smučarji pa bodo prejeli plakete in praktična darila. Pravico do starta

bodo imeli vsi smučarji zaradi počastitve 10-letnice osvoboditve in padlega heroja, ki se je pred narodnoosvobodilno vojno močno uveljavljal v tržiškem športnem življenju. Z omenjenim (smukom) obnavljamo tradicijo nekdanj tako priljubljenih pomladanskih smučkov in veleslatomov na Kofcah s Košute. Poskrbeli bomo za prevoz občinstva do Ankeleta z avtom. Tekmovalci bodo imeli brezplačno prenočišče v Domu na Kofcah v noči od 9. do 10. marca.

SMUČARSKO PRVENSTVO VAJENCEV

Tekmovalo je 11 vajencev in 1 vajenka. Med vajenci so dosegli najboljše uspehe in bili nagradi:

1. Čadež Slavko 33.4, 2. Hladnik Janez 36.2, 3. Dobrin Janez 38.3.

Edina od vajenk je tekmovala Koder Vida 1,38.2.

Pri sankajskih tekmah je sodelovalo med posamezniki 63 vajencev in 20 vajenk. Najboljša mesta so dosegli in bili nagradi: Moški: 1. Vodnik Anton 2,12; 2. Kuhar Jože 2,12,1; 3. Šarabon Alojz 2,12,3; 4. Meglič Vinko 2,14.2.

Zenske: 1. Tišler Marjeta 2,26, 2. Vrhovnik Vida 2,35, 3. Meglič Marija 2,36.

V tekmovanju v dvojicah je tekmovalo dvoje parov vajencev in 13 parov vajenk. Prva mesta so dosegli in bili nagradi:

Moški: Slatnar Mirko — Hiršfelder Marjan 2,23.3.

Zenske: 1. Zaplotnik Jožica — Zupan Francka 2,31,1; 2. Meglič Vera — Pernuš Mira 2,33,3; 3. Srečnik J. — Meglič Ana 2,36.4.

ŠAH

V mesecu februarju so se tržiški šahisti pomerili v dvoboju: šahovska sekcija »Svobode« proti šahistom predilnice z rezultatom 8:1 v korist šahovske sekcije »Svobode«.

Zelo razveseljivo je, da so »Svobode« zastopali po večini mladi igralci, ki bi ob večjem teoretskem znanju dosegli tudi drugod lepe uspehe.

Po končanem dvoboju se je udeležilo 18 igralcev brzopoteznega igranja za prvenstvo Tržiča. Izven konkurence je nastopil Sašo Štefe, ki je nabral največ točk. V konkurenci pa je stanje sledeče: 1. Stalc 16 točk; 2. Jurančič 15 točk; 3. Rozman 14 točk; 4. Peraič 13 točk; 5. Janc 12 točk itd.

V bližnji bodočnosti bo v Tržiču igral simultanko prvak Gorenjske Roblek Edo, ki je dosegel ta najvišji naslov v močni konkurenci na Jesenicah. Roblek je Tržičan in smo vsi šahisti ponosni nanj, ter mu k temu uspehu res prav iz srca čestitamo.

R. F.

GASILSKI VESTNIK

Vsem gasilskim društvom na območju občine Tržič v vednost:

OBJAVA ŠT. 1

Na ustanovnem občnem zboru občinske gasilske zveze dne 20. marca 1955 je bil izvoljen naslednji upravni in nadzorni odbor:

Predsednik: Dornig Anton, PGD Tržič.

Podpredsednik: Valjavec Milan, PGD Sv. Neža.

Sekretar: Kokalj Kristijan, PGD Križe.

Blagajnik: Stalc Ludvik, PGD Tržič.

Poveljnik: Dornig Viktor, PIGD BPT.

Pom. poveljnika: Mežek Mirko, PIGD Runo.

Adjutant: Janc Janez, PIGD BPT.

Ref. za mladino: Goltes Vladimir, PGD Bistrica.

Ref. za članice: Penko Razi, PGD Tržič.

Ref. za saniteto: dr. Živec Stanko, PGD Tržič.

Ref. za kulturo in prosveto: Brejc Mirko, PGD Tržič.

Nadzorni odbor:

Vučko Ludvik, PGD Kovor;

Godnov Vinko, PGD Slap - Dolina;

Ahačič Franc, PGD Podlublje;

Tišlar Viktor, PGD Sebenje;

Praprotnik Jože, PGD Leše.

Ljudstvu na pomoč!

Sekretar: Kokalj I. r.

Predsednik: Dornig A. I. r.

OBJAVA ŠT. 2

Novoustanovljena Obč. gasilska zveza v Tržiču ima naslednje sektorje:

I. sektor Tržič:

PGD Tržič,

PIGD BPT,

PIGD Runo,

PIGD Peko,

PGD Podlublje.

II. Sektor Bistrica:

PGD Bistrica,

PGD Kovor,

PGD Sv. Neža

PGD Leše.

III. sektor Križe:

PGD Križe,

PGD Sebenje,

PIGD LIO.

IV. sektor Slap - Dolina:

PGD Slap - Dolina,

PGD Lom,

PGD Putterhof.

Ljudstvu na pomoč!

Sekretar: Kokalj I. r.

Predsednik: Dornig A. I. r.

OBJAVA ŠTEV. 3

Vsa gasilska društva na območju občin, gasilske zveze v Tržiču se pozivajo, da odslej pošiljajo vsa poročila oziroma dopise na naslov: Občinska gasilska zveza, Tržič; Ulica heroja Bračiča 6.

Dalje se pozivajo vsa društva, da takoj pošljejo poročilo za I. tromesečje na tuk. zvezo. V bodočih pa naj bodo tromesečna poročila redno do 5. prihodnjega meseca na tukajšnji zvezi.

Društva naj odslej nakazujejo članarino na Obč. gasilsko zvezo Tržič.

Na sedežu občinske gasilske zveze v Tržiču je vpeljana dežurna služba in sicer vsak ponedeljek in četrtek od 14. do 16. ure popoldne.

Tržiški vestnik bo odslej objavljall vse objave in razglase obč. gasilske zveze v Tržiču. Društva in članstvo so dolžna, da objave redno zasledujejo in se po njih ravnavajo.

Ljudstvu na pomoč!

Sekretar: Kokalj I. r.

Predsednik: Dornig A. I. r.

Delo Kegljaškega kluba „Ljubelj“ v Tržiču

V mesecu januarju je imel Kegljaški klub svoj redni letni občni zbor, na katerem je izvolil v svoj upravni odbor člane, ki se bodo zavzemali za čim boljši razvoj kegljaškega športa v Tržiču.

Kegljaški šport je lep, če ga znajo športniki pravilno gojiti in če izvzamemo igre za denar in hazardiranje, kar je na klubskih keglijščih strogo prepovedano. Ali še vedno se najdejo posamezniki, ki jih premoči tak način pridobivanja oz. zgubljanja denarja, kar kvarno vpliva na mladino, ki se je v zadnjem času začela močno zanimati za ta šport.

Za usposabljanje kegljaškega kadra v Tržiču je upravni odbor kluba odredil redne treninge, enako za mladince kot za člane in so ti teningi zadovoljivo izvajani. Posebno se to opazi pri mladincih, ki se zelo zavzemajo za čim boljši uspeh v podrtih keglijah. Treninge mladincev vodi Franc Stritih, ki se trudi, da privede mladince k dobrim uspehom na bodočih tekmovanjih, ki jih misli organizirati Kegljaški klub v Tržiču.

Najbolj pereč problem kluba je novo keglijšče, ki bi bilo zelo potrebno v športu močno zastopanemu Tržiču. Sedanje keglijšče, kot je športnikom več ali manj znano, ne ustreza za izvedbo tekmovanj večjega obsega, to je v mednarodnem slogu, ker ni kot je predpisano, to je, ker je prekratko in enostezno. Zato se tekmovanja z drugimi klubi na njem ne morejo vršiti, ker je potreben daljši čas, kot na dvosteznih keglijščih.

Na koncu naj še omenim rezultate najboljših, ki so jih dosegli člani na tekmovanju, kategera je razpisal upravni odbor kluba v času od 5. do 14. marca za naslov prvaka kluba v narodnem in mednarodnem slogu:

Narodni slog (tekmovalo 26 članov): Miheli Tone 359, Zlobec Jože 356, Andolšek Andrej 340, Stritih Franc 336, Rozman Mirko 334.

Mednarodni slog (tekmovalo 22 članov): Praprotnik Ivo 390, Sparovec Kristijan 367, Sajovic Mirko 363, Jakopin Franc 359, Medič Ivan 355.

Hafner Jože